

DuurzaamhEitje in Drentse supermarkten

DOOR JUDITH WANINGE

Het pluimveebedrijf van de familie Bouwhuis in Witteveen ligt erbij om door een ringetje te halen. Schoon en hygiënisch werken zit hier tussen de oren, ook als er geen open dag is of een georganiseerde fietstocht langskomt. De drang en het plezier om te laten zien wat je doet, heeft inmiddels een bedrijfseigen ei-concept opgeleverd, het 'DuurzaamhEitje'. Een duurzaam vrije uitloopei, van de Drentse Hooglanden, dat deze zomer voor het eerst in Drentse supermarkten te verkrijgen is. "Consumenten willen graag een herkenbaar en duurzaam product en streekproducten zijn gewild", vertelt Mirjam Bruinenberg-Bouwhuis. Het pluimveebedrijf is een echt familiebedrijf waarin ieder gezinslid een eigen taak heeft, maar waar ook eenieder elkaar kan vervangen, mocht het nodig zijn. De akkerbouwtaak op het bedrijf staat geheel ten dienste van de pluimveetak. Al het voer van de akkerbouwtaak, dat in een straal van 7 kilometer rondom het bedrijf geproduceerd wordt, gaat naar de legkippen. Het rantsoen van de kippen bestaat naast 50%

kernvoer uit 4% koolzaad, 20-25% tarwe en 20-25% CCM. Een duurzame productie staat voorop in de bedrijfsvoering. Op het dak van twee stallen liggen zonnepanelen. Deze panelen wekken stroom op die goed is voor de helft van de benodigde energie op het bedrijf. Samen met de gewassen die in de regio geproduceerd worden, de resterende groene massa van de CCM dat op de akkers achterblijft, het zaaien van groenbemesters na de graanteelt en een niet kerende grondbewerking levert dit een lager dan gemiddelde CO₂-footprint op. De eieren van de duurzame witte kippen helpen daarbij ook nog eens een handje. Dat het bedrijf een lagere CO₂-footprint heeft dan een regulier pluimveebedrijf, blijkt uit het netwerk BoerenKlimaat.nl waar Bouwhuis in 2012 aan heeft meegedaan. Inmiddels is de CO₂-footprint 75% lager dan die van een regulier bedrijf.

Ontwikkelen van eigen ei-concept

Al langer speelde de familie met het idee van een eigen ei-concept. En nadat het pluimveebedrijf werd genomineerd voor ondernemer van het jaar in 2017, waar ze bij de top-5 eindigden, is het balletje opnieuw gaan rollen. In

het juryrapport werd vermeld dat ze het ei nog beter konden verwaarden door gebruik te maken van de positie van het bedrijf. Een duurzame productie van de eieren, met eigen geteelde voer en een lage CO₂-footprint. Maar ja, hoe te beginnen?

Mirjam heeft in 2017 samen met haar man Gert-Jan Bruinenberg, die zeer betrokken is bij het pluimveebedrijf, de plannen voor een bedrijfseigen ei-concept opgepakt. Een mooie combinatie, Mirjam heeft als lid van de mmEggies veel ervaring met de promotie van het ei, Gert-Jan is commercieel adviseur bij een voerleverancier. Samen hebben ze 'in hun vrije tijd' het ei-concept 'DuurzaamhEitje' ontwikkeld en inmiddels opgestart. Een goed jaar later liggen de eerste eieren al in de schappen van de supermarkt. De beide jonge ondernemers zijn hier zeker trots op, en zien de activiteit als een hobby die wel uit de hand mag lopen. Al hopen ze wel dat deze groei geleidelijk gaat, want het kost momenteel veel energie en tijd.

Erkenning pakstation

Voordat de eerste duurzame eieren in de supermarkt lagen, moest er nog wel wat geregeld worden. Als eerste moest het pluimveebedrijf een erkenning krijgen als pakstation. Een sorteermachine waarmee de eieren op gewicht gesorteerd kunnen worden werd tweedehands aangeschaft en de erkenning voor een pakstation werd aangevraagd. Als pakstation heb je te maken met extra hygiënemaatregelen en extra administratieve zaken. De extra hygiënevoorschriften van een pakstation ten opzichte van een legbedrijf waren geen probleem. Het hele bedrijf ademt nauwkeurig en netjes werken uit. Naast meer administratie, zoals het bijhouden van de houdbaarheidsdatum, zijn het vooral de extra kosten van het certificaat en keuringskosten van de NCAE om tot een erkenning van een pakstation te komen.

Profiel

Mirjam (26) en Gert-Jan (28) Bruinenberg-Bouwhuis Witteveen (Dr.)

De familie Bouwhuis heeft een pluimveebedrijf met 73.000 kippen, waarvan 27.000 vrije uitloophennen. Duurzaamheid staat voorop. Het voer voor de kippen komt, naast 50% kernvoer, van de eigen akkerbouwtaak, die dit jaar bestaat uit 150 hectare met tarwe, CCM en koolzaad. Sinds de zomer van 2018 liggen de eerste vrije uitloopeieren van het pluim-

veebedrijf onder de naam 'DuurzaamhEitje' in het streekproductschap van meerdere Drentse supermarkten. Mirjam en Gert-Jan hebben zich ingezet om een eigen ei-concept te lanceren.

Mirjam en Gert-Jan aan het werk bij de sorteermachine die een capaciteit heeft van 6.000 eieren per uur. Het inpakken is handwerk en kost hen nu zo'n zes uur in de week.

De afzet van de DuurzaamH eitjes is in de opstartfase, er zijn nog voldoende van de 20.000 eierdoosjes op voorraad.

De eieren voor het eigen ei-concept komen van de vrije uitloophennen met een ei-maat M en L.

Samenwerking DrentsGoed

Het is echter lastig om als individuele pluimveehouder ruimte in het schap van de supermarkt te krijgen. Dit hebben de jonge ondernemers ook ondervonden en hierdoor zijn ze een samenwerking aangegaan met de vereniging DrentsGoed. Deze vereniging bemiddelt in de afzet van Drentse streekproducten en heeft een eigen keurmerk en toegang tot schapruimte in supermarkten. De producten die onder het keurmerk DrentsGoed vallen moeten voldoen aan de eisen van de vereniging, waarbij kwaliteit, duurzaamheid en streekgebonden bovenaan staan. Het product moet met aandacht, zorg en liefde gemaakt zijn. Deze aandachtspunten van DrentsGoed komen ook terug in het ontwerp van het eierdoosje waarin Mirjam tussen de kippen is afgebeeld. Het ontwerpen van een nieuw eierdoosje is een proces en heeft wel bijna vier maanden geduurd. Het resultaat mag er zijn, een mooie frisse uitstraling waarbij de herkenbaarheid van het bedrijf richting de consument goed naar voren komt. "Naast het keurmerk van DrentsGoed mocht het logo van Blij met een Ei niet ontbreken", geeft Mirjam aan die in het doosje een persoonlijke boodschap aan de consument heeft geschreven en daarbij de gehele sector wil promoten. De DuurzaamhEitjes die naar de supermarkt gaan, komen van de kippen uit de vrije uitloopstal en vallen in de klasse M en L. Elke week krijgen de pluimveehouders te horen

De kippen krijgen naast 50% kern van de voerleverancier, 50% voer van het eigen land. Het bouwplan bestaat uit koolzaad, tarwe en CCM.

hoeveel eieren ingepakt kunnen worden en richting de supermarkt gaan. Momenteel zijn Mirjam en Gert-Jan samen ongeveer zes uur per week, in de avonduren, kwijt aan het sorteren en inpakken, dat nog handmatig gebeurt. De jonge ondernemers verwachten de investering van het nieuwe ei-concept, de kosten voor het ontwerpen van het doosje en de sorteermachine binnen drie jaar terug te verdienen.

Winst is zeker niet de hoofdreden van het ei-concept, maar wel de voldoening om te weten waar je eigen product terecht komt en dat je daar trots op kunt zijn.

Meer eigen afzet

De jonge ondernemers dromen ervan om de afzet van eieren meer in eigen hand te nemen. Het ideaalbeeld zou zijn dat we alle eieren zelf kunnen verkopen, zonder tussenhandel, aldus Gert-Jan, maar dat is met 500.000 eieren per week nog wel een opgave. Momenteel gaat ongeveer 1% van de geproduceerde eieren naar lokale afnemers. De lokale afzet naar onder andere een bakker, een cateringbedrijf, restaurants en huisverkoop is weliswaar een extraatje voor het bedrijf, maar kost veel tijd en doorzettingsvermogen. De meeste eieren brengen de pluimveehouders zelf naar de afnemers en hebben dan meteen contact over het product. Deze persoonlijke benadering geeft echt een meerwaarde, aldus Mirjam. "We zijn trots op ons product en kunnen dat in een persoonlijk gesprek uitdragen." Het is tevens een sterk punt tijdens de onderhandeling van de afzetprijzen. Veel onderhandelingsruimte geeft Gert-Jan de afnemers niet, de afzet van de eieren is in principe geregeld, van weggeven is dus geen sprake.

De DuurzaamhEitjes in een doosje van tien eieren zijn onder andere te koop bij de Jumbo in Westerbork en staan in het streekproductenschap van het DrentsGoed.